

Yakobus mo surat

1 Suratna an dua-blaskam de zi ausu nakore zini men zen sekwak gwen dakke, zēbe mae hap–men zen angkam aha mo lang san lowehen da'anke. Alap ne Bian Yesus Kristus nik mo nganak de syal gwe-gwen zini Yakobus onakon:^a
Dawem!

Yesussu de taibliblannak de tatem ezauk gwen hap de ol, hen enlala blal hap de Alapsa abe tan hap de ol:

² Aya-wal oso-wal, em de kareksa goltowe gwenna, zen dekam em anakan eisrip-sri gwe-gwen, “In airis. Zen dekam Bian Alap ano eini ap mam gulblu'ara.”^b ³ Sap em tawana: Em de kareksa goltowe gwenkam, em dekam esa Yesussu de taibliblannak etatete gwe zaher. ⁴ Tatem de zewe en zauk gwenkam, dekam eno eini sa Bian mo nwenak trep gwer hendep bil gwer. Dikire eno mae mo eini bil gwek. Zen dekam esa Kristussu de taibliblannak tangan tatem ezaul, hendep banakare karek maesa de goltowenkam molye ewwak gwek.

⁵ Em de karek goltowennak enlala nik etopse gwe-gwenkam, emki Alapsa abe ta gwen– Zen de enlala blalsa ebe mae hap zer gwizimdin hip. Zen dekam sa ebe mae hap zer gwizimdi. Sap Alap mo kae-kaena zen tingare zini nebe mae hap. Zen hom anakan jalse gwe-gwenda, “Em bap Asa abe tala.”^c ⁶ Hwena zini men zen abe tanna, zen diki zen taibliblan. Zen bap zen anakan titik gwen, “San ha molya ap zerblaka? San ha sa?” Sap zi de

^a1:1 Yakobus men zen suratna ansa ale gulku, zen Yesus mo osona– men zen hen Yerusalemk de Kristen zini nol gwibiridakake. (Mrk 6:3, Kis 12:17, 15:13, 21:18, Gal 1:19) Nonol in kim Yahudi mo langnak zini eKristen gwek, dekam Yesussu de taibliblan srēm Yahudi zi karek da gwibik. In zep Yerusalem kon heya-hya gwenkam sekwak gwendak– aha zi mo lang san depye. (Kis 11:19) Yakobus man gubiridaka, “Dua-blaskam de zi ausuna.” Nonol Israel Bak mo ausu nakore zi ensa kirekam nenbirida gwek, hwena angkam Alap mo zi niban de ol ziaha-en gun ese nakon, Kristen zini nen hen zewe bitii gwe'an, sap nesa hen mes Alap hlil inki. (Mat 19:28, Why 7:4-8, 21:12)

^b1:2 Mat 5:12, Rom 5:3-5, 1Ptr 1:6-7, 4:12-14 ^c1:5 Ams 2:1-5, Mat 7:7

kirekam tütik gwenna, zen men kiye– asese de hosa men-san an-sankam ngëp-ngep gulu seranna.^{d 7-8} Kire zini zen enlala dare syakna, hen zëno enlalana men-san an-sankam lwa gwenda. Kire zini bëjen Bian onakon ba maena hlaun.

**Mae hap de ol: Tahalha naban de lowehen nakon,
hen tahalha srëmkam de lowehen nakon,
emki isrip-sri naban lowehe gwen.**

⁹ Aya-wal oso-wal, em de tahalha naban lowehe gwenna, isrip-sri naban em lowehe gwen, sap ngatan zi mo langnak eno mae mo bosena mes dawem gwek.^{e 10} Hen men zen tahalha srëmkam lowehe gwenan, isrip-sri naban em hen lowehe gwen, sap em mese anakan tame uk, “Ano kire-kire beyana an molya dakal hap ërlwa gwek, zep asa angkam Bian en hon babu gwe-gwer.” Hen em mese anakan tame uk, “Ëe an te eisni men kiye.” Zen nabakam de ëbulk gwehen. Zep em hen kirekam esa nabakam ëbulk gwehe gwer.^{f 11} Yakla de sal-sal gwe zankam, dekam de eisni in ëboneng gwen, hen ëbulk gwehen, hëndep dekam sa nwe awesna hom gwer. Zen hen kirekam, em in zen tahalha srëmkam lowehe gwenanye: Em nama de syal tannak te eis mo kim esa ëbulk gwehe gwer.^g

**Mae hap de ol: Kareksa de gon hap de enlala
de ebon hatankam, tatem em ëzauk gwen.**

¹² Em de kareksa goltowe gwennak de tatem zauk gwenkam, em isrip-sri gwe-gwen. Sap Alap dekam hëndep de gwën hap denaka sa ebe hap golblala. Sap kiresa de golzimdin hip dena Alap mes ki anakan gu-gubiridaka, “Ëe asa golzim– men zen Asa enna nola gweblananye.”^{h 13} Zi de kareksa de gon hap dwam gwenna, zen bap zen anakan gun, “Kareksa de gon hap de enlalana an Alap onakorena.” Sap Alap onak kareksa de gon hap de enlalana hom. Hen Zen hom kire hap de enlalana zer gwizimmira. ¹⁴ Sap kareksa de gon hap de enlalana, zen ere mae mo hole-hle nakon hata gwenda. Hole-hlena in zen zep emsa sil tibirhal gwenan hen da tabiridahal gwenan. ¹⁵ Ere mae mo hole-hle hen jal-jal enlalana, zen men kiye– tetan danna. Desa de enhonak ik ginni, zëwe zep saltil gwenan.

^d 1:6 Mrk 11:24 ^e 1:9 Yak 2:5 ^f 1:10 Luk 12:16-21, 1Ptr 5:5
^g 1:11 Yes 40:6-8, 1Ptr 1:24-25 ^h 1:12 2Tim 4:8

Desa ema zë kara ul gwenan, hëndep eisi zep zë të gwenan. Bil gwenkam dekam zep kama san dep anhe gwenan. Zen hen kirekam zini, kareksa de gol gwenkam, dekam zep juwen ora san dep ang ta gwenan.

¹⁶ Zep ano dang tüninak de aya-wal oso-wal, nen bap nen nënaka anakan boton ta gwibin, “Karek gon hap de enlalana an Bian ap zerblala.” ¹⁷ Diki tungan men zen Bian onakon nëbe mae hap hata gwizimnin, zen diki dawemsa de gon hap de enlala naban tūngare ailya gwibin niban. Eiwa, yaklana, benna, keisni, zen kitak Bian mo yang tabinni. Hwëna Zëna hom ben mo kim wet gwesik gwenda. Zep Zen bëjen enlala kareksa zerzimdin. ¹⁸ Sap Alap Zen mes ol dawemsa de golzimdinkim nësa ngaya tabirki. Zen kirekam syal gwibirki, sap Zen man nësa anakan dwam gwibiridaka, “Lamkam de are mo irik ginnik zaunkum, an zen sa are mo walaskam lowehe gwer.”ⁱ

**Nabakam de ëjal gwe-gwen srëm hap de ol,
hen Alap mo olsa de i-san i-san gwe-gwibin hip de ol:**

¹⁹ Ano dang tüninak de aya-wal oso-wal, emki ansa enlala gwe-gwibin: Tūngare zini, bahem nabakam ëjal ta gwen, hen bahem na-en ol nop-nopkam ëkira gwe-gwen. Diki nonol em holokam sane tabin.^j ²⁰ Sap Alap mo dwam gwibin niban bëjen zi mo jala ban apde nën.^k ²¹ Zen in zep, nëre mae mo enlala hole-hlena hen jal-jala, men dekone Alap mo nwenak ëkun gwe-gwenan, desa kitak nen tak gun. Hwëna Alap men desa zëre mo ola nëno mae mo enhonak ik gilki, zen desan en nen enlala betekkam ang ta gwen. Sap zen zen sa ëngaya gwen hap de ora san nësa dam tasik sone gwibir.

²² Bahem sap'nen Alap mo ola insa ësane gwe-gwen. Ki hwëna enaka esa anakan boton la gwibir, “Ëë mesë tangan Biansa hli-hli tasil.” Diki ola insa em i-san i-san gwe-gwibin.^l ²³ Sap zi de sap'nen sane gwe-gwenna hwëna desan de ang gwen srëmkam, zen men kiye– zëre mo nwe-masesa de kakanak anakan hla tanna, “Otropna man.” ²⁴ Zen sap kirekam mes zënaka hla tala. Hwëna dekon de song gwenkam, zen dekam sa hëndep gulsun hup eititi gwer.

ⁱ1:18 1Ptr 1:23, Yoh 1:12-13, Why 14:4, Rom 8:19-23

^j1:19 Ams 10:19, 17:27 ^k1:20 Mat 5:22

^l1:22 Mat 7:26, Luk 6:46, Rom 2:13

²⁵ Hwëna Alap mes zëre mo olak kitak nëp sul sonezimki–nen dikim kawesin nikon ète so gwen hap denaye. Zep zini men zen Alap mo ola tìngare enho naban i-san i-san nei gwibirin, eititi gwibin srëmkam de desan en ang ta gwenkam, kire zi hip Alap dawemna sa gol gwizimdi.

²⁶ Zep zi de zënaka enlala gweblanna, “Èe ama dawemkam Alap mo ol san ang gwe-gwenan,” hwëna zen de zëre mo mahalsa zerinik gwen srëmkam, zen zënaka boton tanda. Zen ki èk enkam waba hap Alapsa ang gwebla'ara. ²⁷ Diki men desa Alap anakan enlala gwibirida gwe'ara, “An Abon de ang ta gwen wenyä zen,” zen a kire wenyäka moye:

tahalha wenyäka de mas gwibirida gwen wenyä–
sap walas kwasap, hen sap we sem.

Ahana hen, men zen zënaka zerinik gwenna–
auhu-kamanak de karek de zëbon onak
hlimirin srëm hap.

Zen diki kire wenyik Alap mo nwenak èsam gwesik gwenan.

**Kristen bose omka de kwasang
gwibirida gwen hap de ol:**

2 Aya-wal oso-wal, nen de ngatan Zini Bian Yesussu taibliblankam, nen bëjen nen nënaka ahakore en naka nwekam golëake gwen– bose nabare wenyä ban bose srëm wenyä banye.^{m 2} Zep anakarekam de lwa'anam: Zi dare de eno mae mo but srëm golak ang è'anam– ahana pakean dawem naban hen cincin ala tan naban, hwëna aha zini tahalha tola, pakean kalk-kalk naban. ³ Nen de pakean dawem nabare zini insa gublunkam, “Bian, emki awe komal tum sam-samnak nikinzi,” hwëna tahalha zini insa gublu'anam, “Em iwe zauk,” ahaksa, “Em anak ano tana alp nakon nikin,” ⁴ dekam nen mese tangan èkarek gwenan. Sap dekam nen auhu-kamanak de kirekam-kirekam enlala nabane ahakore en naka nwekam nënaka olëakenan.

⁵ Aya-wal oso-wal, emki èenlala gwen: Auhu-kamanak mensa tahalha zikim nenbirida gwenan, hwëna Alap mes desa hlil inki– zen de sërkam Zënaka taibliblan hap, hen tahalha srëmkam dikim zëre mo irik ginnik lamkam lowehe gwen hap. Sap men zen Zënaka kwasang në gweblanan, zëbe mae hap

^m 2:1 1Tim 5:21

dena mes ki kirekam gu-gubirida gweka.^{n 6} Hwëna nen de tahalha srëm zi ensa nwekam golëake gwenkam, dekam hwëna tahalha wenya ema lamang la gwibirin. Hwëna te-ala beya wenya men zëbon mae ëbon gwe-gwenan, nabakam de bayar gun srëmkam, zen in zen nësa jap nul sonenda gwenan, hëndep teipsin-teipsin zi sin dep il dïbirhal gwenan– zëwe de nësa klak tabin hipye.⁷ Zen zen hen nëno mae mo Teipsin Zini Yesus mo bosena lamang nul gwenan.

⁸ Emki Alap mo ol ale gunnu ansa, bol-zaun tangan wenya enlala gwe-gwibin– mensa hen nëno mae mo Teipsinni Yesus anakan nësa titi tabirkike,

“Zi bose omka em kwasang gwibirida gwen–
san de enaka de kwasang gweblanna kiye.”^o

Zen in zep, nen esa ësam gwesil– desan de ang ta gwenkamye.

⁹ Hwëna nen de ahakore en naka nwekam golëake gwenkam, bose nabare wenya ban bose srëm wenya ban, dekam nen kareknake altil gwenan– kwasang hap de titi tabin ola in sa de gulmurunkumye.¹⁰ Bian man nësa dwam gwibirida'ara– nen de kitak zëre mo titi tabin sin sul sonenkam ang ta gwen hap. Zi de kitak zëno ol san ang gwe-gwenna, hwëna aha-en tol mae de gulmun sone kininna, dekam hwëna man dam gwesinin, “Zen hom kitak sul sonenda.”¹¹ Zep anakan lwa'an: Musa man jalse gwibiridaka,

“Bahem ëkahalo gwe-gwen,”

hen,

“Bahem enaka tamera gwen.”^p

Em de kahalo gwen srëmkam zi ensa tankam, dekam em home titi tabin ola in sa de kitak sul sonenda. Zep hen kirekam, nen de ahakore en naka nwekam golëake gwenkam, nen hen home dekam Bian mo titi tabinsi su kul sone gwe'an.

¹² Emki ansa enlala gwibin: Nen kime Bian Yesus hun lamkam ërtowe'ak, Zen molya nësa ëpba titi tabin ol san de ang tan srëm hap karek tabirki. Ëpba titi tabin ola in menkam sërkam nësa tahale gwibik, hwëna Bian Yesus mes dekon nësa gwiswe soneka. Diki Bian de lwahal zankam Zen sa nëno mae mo syala hen ol toranna anakan klis gulzimdi, “Em ba habe kwasang hap de ano titi tabin ola in san ang gwe srëm gweka?”

ⁿ2:5 Mat 5:3, Mrk 10:23-31, Luk 12:33-34, 1Kor 1:26-31

^o2:8 Mrk 12:28-34, Mat 22:36-40, Rom 13:8-10 ^p2:11 Kel 20:13-14

13 Zep men zen zi bose zemka kwasang neibirida srēm gwe-gwenan, Bian Yesus hen kire zisi molya lamkam kwasang gwibiridaka. Hwēna men zen kwasang tola ban zi bose zik mo karekna eititi nei gwibir-zimnin, Bian sa desa hen kwasang gwibiridala, hen zēno mae mo karek-karekna sa tap gulsuzimdi.^q

Alapsa de taibliblansa de goltrē gwen hap de ol:

14 Aya-wal oso-wal, zi de anakan gunnu, “Ēe mesē Alapsa taibliblak,” hwēna zen de zēre mo Alapsa de taibliblanna insa goltrē gwen srēm kam, zen waba hap. Dekam bējen zēnaka ngaya tan.^r 15 Emki ēenlala gwen: Wal bose uk de tahalha gwenna– pakeanna hom, hen tembanena hom. 16 Ebon mae onakore nik de ahanik gublu'anam, “Dawem ki en song gwe, hen dawem enkam gwē. Wake, wēhē tol pakeankam hen tembanekam emsa mas nēbla'ak?” Hwēna zēn de hen mas gweblan srēm kam, zēno kirekam de ola in waba hap.^s 17 Zep Alapsa de taibliblanna zen hen kirekam: Goltrē gwen srēm kam, zen waba hap. Zen san de tokna.

18 Hwēna ano ola insa ahakon sa anakan nulsul, “Alap mes ki kirekam dwam gwibiridaka: Ahakon zēre mae mo Alapsa de taibliblan naka de goltrē gwen hap de wenya. Ahakon goltrē gwen srēm kam dep de wenya.” Kirekam de zini ēe asa anakan ding gulzim, “Ēe ki banakan asa emsa anakan tawa gwibiridal?– ‘Zen eiwa man Alapsa daiblibla'an,’ em de ba maesa syal gwibin srēm kamye. Hwēna ēe asa are mo Alapsa de taibliblansa zisi de mas gwibirida gwenkam hen dawemkam de gwē gwenkam goltrei gwizim. 19 Eiwa, em mese anakan laibliblak, ‘Alap Zen aha-en.’ Zen sap airis tol. Hwēna kire enkam de taibliblankam hom sowe he'an. Dowal-dowala ki hen kire enkam daibli gweblanan– in kirekam hen em laiblibla'anye. Zen zep anakare hap ētiti kin gwe-gwenan, ‘Asa sa Alap karek tabiri.’”^t

20 Zep men zen kirekam ēkil gil gwe'an, “Goltrē gwen srēm kam de Alapsa taibliblanna zen airis,” kirekam de zini zen enlala joblo-top tanganna. Goltrē gwen srēm kam de taibliblanna, zen waba tangan hap. An zebē ebe mae hap ansa mas gulzim'in: 21 Nēre mae mo auyanna Abrahamsa emki enlala gweblan– zen

^q2:13 Mat 5:7, 6:14-15, 18:21-35 ^r2:14 Mat 7:21

^s2:16 Mat 25:41-45, 1Yoh 3:17 ^t2:19 Mat 8:28-29, Mrk 5:7

kim tane zem Isaksa Alap hap de sap ang tasik seblan hap holena blonsublu'ankake. Zen dekam Alap hap anakan goltrëblaka, “Èe eiwa ama Emsa taïbli'bla'an.” Zen in zep Alap sam gwesiblika. ²² Eiwa, Abraham hap de aïsili iwe man tangan dam gwesin: Zëre mo taïbli'blanna insa kim kirekam Alap hap goltrëblaka, zen dekam tangan zep Alap mo nwenak sowehek. ^{u 23} Zen in zep hyanak zëbe hap dena Alap mo olak anakan ale nuk,

“Abraham zen Alapsa taïbli'blaka, dekam zep Alap anakan gubluka, ‘Em mese are mo nwenak dakastili.’”

Zen in zep Abrahamsa nen gweblak, “Alap mo dokot.” ^{v 24} Zep angkam mes dam gwesinin: Nësa de Alap sam gwesibiridan hap, diki nen esa nère mae mo Alapsa de taïbli'blanna insa oltrë gwer. Goltrë gwen srëmkam, bëjen sam gwesin.

²⁵ Rahab Bak hen kirekam gwëk. Zen sap nonol kahalo hap zënaka golgu gwëk– te-alasa de dekon gulin gwen hap. Hwëna Israel kore otek zi darena kim apta zaka, zen teisyaink. Ki zep hwëna aha ora san sowëkam si so sonek. Zen insa kirekam syal gwibik, zen dekam zep zënaka anakan goltrëk, “Èe ama Alapsa taïbli'bla'an.” Zen zep hëndep Alap mo nwenak sam gwesik. ^w

²⁶ Men kiye– timni. Ensasa srëmkam, zen tokna. Nëno mae mo Alapsa de taïbli'blanna hen kirekam: Goltrë gwen srëmkam zen hen san de tokna kiye.

Mahalsa de zerinik gwen hap de ol:

3 Aya-wal oso-wal, em bahem beyakam Alap mo olsa de tawa ta gwibin hip ëdwam gwe-gwen. Sap tawa ta gwibin hip de zini nësa Alap sa lamkam dawemkam karatda tabiri, “An san ha ano ola dawemkam tawa ta gwibiriki?” Em de karekkam tawa ta gwibinkim, emsa sa sërkam karek tabiri.

² Sap nen kitak kareknake altil gwenan. Hwëna zini men zëno ëk tihï nakon ol karekna aha-en mae wet son srëmnä, kire zini man zëre mo timni kitak golinik gwe'ara. Zen kire nik Alap mo nwenak ëoto gwesik gwenan.

³ Men kiye– kudasa de zersong gwenna. Zen besi tekna ëk tihinak bu nulsuk gweblanan, dekon zep dabenkam bai da gwenan– dekam de zini in zëre mo dwam gwibin sin dep zersong gwen hapye. Èk tihï en nakon de da tablankam, zen

^{u 2:22} Ibr 11:17-18, Kej 22:1-14 ^{v 2:23} Kej 15:6, 2Taw 20:7, Yes 41:8

^{w 2:25} Rahab Bak in, zen Israel wesya hom. (Yos 2:1-21, 6:17, 6:25, Ibr 11:31)

dekam de tūngare timni insa zersong gwen. ⁴ Men kiye hen bul golsong gwen zini. Zen zère mo hoskam de golsong gwen– zère mo enlala gwibin sin. Bulu in sap yawala. Asesena hen sap yawala. Hosna in betekna, hwëna dekam diki bul yala insa golinik gwen. ⁵ Mahala hen kirekam: Zen sap betekna. Hwëna zen ki sèrkam gulin halasen gwenda. Emki èenlala gwen: Men kiye hen, eik yawalak de syauk betekkam drawe henna, zen hwëna dekon de hēndep hitil song gwenkam yak gwe haladan. ⁶ Zen zep mahala hen syauk makan. Zen nēno mae mo timnik lwa gwenda– san de jal ausu. Dekon zep jal-jala syauk makan yak gwe halada gwenan, hēndep timni zao zep kitak hweistil gwenan. Syauknu insa zen dowal mo kīgī zē draul sone gwenda, dekam zep nēno mae mo gwëna kitak ang gulsuk gwenda.^x

⁷ Kitak de otweran terya-tyana, hwëna zini ki desa mumuk da gwibirin– sap eiknik dena, gulk dena, sap muskum de il gwehal gwen tweran. Sap hinak de lowehe gwen wenyā, desa ki mumuk da gwibirin. ⁸ Diki mumuk tan srēm hap dena aha-en: Zen mahal. Desa toton nara dep?– mumuk tan naye. Zen jal-jal tanganna– san de wanya jal-jala kiye.^y

⁹ Sap nen mahalkame Bian Alap mo bosena teip ulsuk gweblanan. Hwëna mahala in hen dekame etan zi bosyanna lamang la gwibirin. Hwëna zi bosyanna in sap hen Alap am zère mo nwe-masekam yang tasibirki. ¹⁰ Aya-wal oso-wal, hap zen kirekam lwa gwen: Mahala an, zen dekame Alapsa boltere la gwenan, hen nēnaka dekame lamang la gwibirin.^z ¹¹ San ha ki aha-ere ho-nwe nakon wet so gwenan– hikam hen ho tangankamye? Sap hom tanganke. ¹² Aya-wal oso-wal, san ha yerana ki walengkam tē gwenan? San ha deiwana ki wangakam tē gwenan? Zen homke. Hen hi nwena bējen ho tangankam wet son. Zen zep nēre mae mo mahala nen dawem enkam golëinik gwe-gwen.

Enlala blal hap de ol:

¹³ Ebon mae onakon de ahanik kil ginnī, “Alap mes abe hap enlala blala zerblaka.” Hwëna ki eno enlala blala in wal bose wal ukip emki zertrei gwizimdin. Sap eiwakam de enlala blal zini, zen dawemsa noltrei gwizimnin, hen aha zisi enlala

^x 3:6 Mat 12:36-37, Mrk 7:15-23 ^y 3:8 Mzm 140:4, Rom 3:13

^z 3:10 Mat 7:15-20, Ef 4:29

betekkam mas neibirida gwenan. Zen dekon zep anakan tame da gwibirin, “Eiwa, zëno enlalana blala.” ¹⁴ Hwëna em de zi bose omka husus gwibirida gwenna, dekam bahem enaka anakan boltere tan, “Ano enlalana blala.” Hen em de ere en mo timsi ngalap gwe-gwibinni, ki ebon onak Bian onakore enlala blala hom. ¹⁵ Em de kirekam lowehe gwenna, zep eno mae mo enlala blala in ngatan zi mo lang nakore naka hom. Zen okamana awe de enna, hen ere mo hole-hle nakorena, hen dowal-dowala korena. ¹⁶ Zini men zëbon saïlip-saïlip enlalana, hen zëna en naka de ngalap gweblan hap dena lwa gwenda, zëno enlalana men-san an-sankam sa lwa gweblala. Kire zini tingare kareksa sa hëndep gulin hana song gwera.

¹⁷ Hwëna Alap onakore enlala blala bare zini, zen kirekam bëjen. Kire zi mo enlalana

lalakna,

hen umlae enna,

hen kwasang-kwasangna.

Alap onakore enlala blala bare zini zen hen aha zisi

blikip gwesik gweblankam.

Kire zini man aha zi niban de enlalasa zisiri tan hap

ësam gwesik gwenan,

hen zi bose zikhip dawemsa nol gwizimnin.

Alap onakore enlala blala bare zini zen bëjen ahakore

en naka golëaken,

hen bëjen mahala dare syak gwen.

¹⁸ Zi de zi bosyansa umlae ora san dep dam tasik sone gwibinkim, dekam Alap sa hwëna ailya gwibin nika zëbe hap golblala, sap zini beya nik sa dekon Alap mo nwenak ëdakastil gwer.^a

Auhu-kama naban de dokot ën srëm hap de ol:

4 Em ba nakone wal bose wal oban ëdarak gwe-gwenan hen ëkeisa-keisa gwe-gwenan? Zen ere mae mo hole-hle enlala nakonke. Sap eno mae mo enhonak man kirekam-kirekam kareksa de gon hap de enlalana ëilman gwe-gwenan.^b ² Em dekon zebe aha zi mo bi gwibin kire-kiresa dwam ei gwibirin,

^a3:18 Ams 11:30, Mat 5:9 ^b4:1 Gal 5:17

hwëna hom ep nol gwizimnin. Zebe enaka laïl gïbirida gwenan, hëndep zebe ëdarak gwe-gwenan. Hëndep dekon zebe enaka de tameran hap ëdwam gwe-gwenan. ^c Hwëna em mae habe ere mae mo dwam gwibin kire-kirena insa ulin srëm gwe-gwenan: Sap em home Alapsa kire hap abe la gwenan. ³ Em sap ema abe la gwenan, hwëna mae habe ulin srëm gwe-gwenan: Sap em karek enlala nabane abe la gwenan. Ere mae mo hole-hle sane abe la gwenan, zep em bëjen em ba maesa Alap onakon gul irin.

⁴ Zep em in men kiye– aha-ere we de zisi beyakam lop tanna. Zep em hen kirekam: Bëjen em aha-ere Alapsa ang gweblan. Em san mese ëeititi gwëk? Auhu-kama naban de goldokot gwenna, dekam Alap mo jal zi hip em-am ënwe-mase gwe-gwenan. Kire zini bëjen etan Alap han zerdokot gwen. ^d

⁵ Em san mese Alap mo ola ansa eititi eibik?

“Zen mensa nëbe mae hap angna zer gwizimnira,
Zen desa anakan dwam gwe-gweblanda,
‘Zen are en hap dena.’” ^e

⁶ Hwëna Alap mo kwasang-kwasangna man tangan taman kinï gwenan– men kirekam zëre mo olak lwakke,

“Alap man bolte-bolte zini husus gwibirida gwenda.
Enlala betek zini man kwasang gwibirida gwenda.” ^f

⁷ Zen in zep, Alap ensa em betek gwe-gweblan. Dowal mo kïgïsa ja-ja la gwëk. Zen dekam sa ebon mae onakon heya gwe-gwera. ^g ⁸ Alapsa golek de lak. Zen dekam sa hen emsa golek de tabiri. Eno mae mo tahana men zen kareksa de gulin hana gwen hap ëjok-jok gwëk, emki ngan tasibin. Hen enhona men zen kil-kil gwëka, emki lalak tan. Hen bap zen dan nën. ⁹ Dawem enkam emki ëhalen– nwe go-ho naban hen enlala dowe hanan naban. Em home dawemkam ëhale'an. Zep eno mae mo bolamda hap de nga-ngola nwe go-ho hap emki li ta sone gwibin. Karek gon hap de isrip-srina desa enlala dowe hanan hap em wet tyasik gwibin– ekakim dawemkam Alap mo nwenak ëhalek. ¹⁰ Alap en hon emki enlala betekkam lowehe gwen. Zen dekam sa altirïn nïkon emsa lup gul ine gwera. ^h

^c 4:2 1Yoh 3:15 ^d 4:4 Yer 3:20, 1Yoh 2:15

^e 4:5 Kel 20:3-5, 34:14, 1Kor 6:19 ^f 4:6 Ams 3:34, 1Ptr 5:5-6

^g 4:7 Ef 6:11-18, 1Ptr 5:8-9 ^h 4:10 Luk 14:11, Plp 2:5-11

Ere mo Kristen bosesa de tonsublun srēm hap de ol:

¹¹ Aya-wal oso-wal, bahem enaka tonsubirida gwen. Men nara Kristen bose zemka tonsublunna, zen ki man kwasang hap de Bian mo titi tabin ola insa ngip guluda. Hen dekam man nwe-mase gwenan: Zen hen kwasang hap de ola insa anakan enlala bolte-bolte naban tonsubi'ira, "Ahakon sap sa desan ang tal. Ee molyë." ¹² Diki titi tabin olsa de golzimdin hip de Zini aha-en, hen nēno mae mo karek-kareksa de hlaulzimdin hip Denaye. Zen Alap Zē-en. Zen diki zēno dena– zisi de anakan gublun hap dena, "Zini in karekna." Zep em de zi bose omka anakan tonsublunna, "Zen karekna," zen eno mae moka hom. ⁱ

Bola-bola gwen srēm kam de kalang gwen hap de ol:

¹³ Emki ano ola ansa esane gwen: Biansa de eititi gweblankam bahem anakan ekalang gwe-gwen, "Namen ahaksa ka'an ee asa ena desan song gwer. Zēwe holona aha-ere tahunkam asa gwēr. Sap ba maesa de dekon lidak ta gwibinkim, te-alana mamkam asa gulin gwer." ¹⁴ Hwēna ka'an eno gwēnnak ba wēhē lwa'ak? Ena home tame gu'ura. Sap eno gwēnna in ogom makan. Nabakam esa aya gwera. ^j ¹⁵ Diki anakan de torankam emaka sam gwesiki, "Bian Alap mo dwam gwibin sin diki lwankam, ki asa ngaya gwer, hen kiresa asa zē syal gwibir." ^k ¹⁶ Hwēna Alapsa de eititi gweblankam de kalang gwenna, dekam bolte-boltekame ton'ara, hen enakae tēp tasi'ira. Kirekam zen karek.

¹⁷ Hen kirekam, em de ora dawemsa anakan tame tanna, "An diki zen, Alap mo dwam gwibin niye," hwēna em de aha ora san gwē hankam, dekam mese kareknak zannara. ^l

Te-ala beya zi hip de ol jalse gwen:

5 Angkam te-ala beya wenya emsaē gubirida'an: Asa sane lak. Em kareksa esa mamkam Bian onakon hla kul, zep gosa em hērhen naban tan. ^m ² Eno mae mo kire-kire beyana in man ēbatre'an, hen eno mae mo pakean dawem-dawemna in winim blom dabi'in. ³ Eno mae mo emas nakore hen perak nakore kire-kire beyana in zalta dep sa ēlwal. Hwēna kire-kire

ⁱ4:12 Im 19:18, 1Ptr 2:1, Rom 2:1, 14:4 ^j4:14 Luk 12:18-20, Ams 27:1

^k4:15 Kis 18:21 ^l4:17 Luk 12:47, Rom 14:23b ^m5:1 Luk 6:24-25, Mzm 37

beyana in zen sa emsa Alap mo nwenak anakan dam dasik gwibir, “Zini an aingkil tamna.” Zen zep sa hwëna Alap aumwa hap denak syauk blanak emsa yal gul sera. Sap em mese Yesus mo lwa halzan golek denak kire-kirena ere mae en hap tagal la guk gwëk.^{n 4} Men zen eno mae mo nganak syal ta gwëk, zëno mae mo te-alana ene olgwen gweblak. Zep em ëngalap gwen. Sap zëno mae mo ësomo gwe-gwen ola mes hëndep angkam Soson Zini Bian Alap hon hatal.^{o 5} Zep em ëngalap gwen. Sap auhu-kamanak awe em mese tahalha srëmkam lowehe gwëk, hen ena en nakae oto lasik gwibik. Hen em mese sapi mo kim ena en naka laizi gwibik, hëndep mese ëhanapna gwëk. Angkam hwëna emsa de blom tabin hip de yaklanak mes golek de gwer!⁶ Sap em mese karek gol gwen srëm zini karek la gwibik hen lamera gwëk, hwëna zen man tol dekam ëgu gwëk, “Dikire nësa karek da gwibik.” Zep emki ëngalap gwen.

**Yesusu de kire enlala tatete naban
kara gwe-gweblan hap de ol:**

⁷ Zen in zep aya-wal oso-wal, sap esa angkam karekna oltowe gwer, hwëna dekon emki enlala tatete naban Bian Yesusu kara gwe-gweblan. Emki sap ëenlala gwen: Nga syal gwe-gweblan zini, zen holokam taran hap de yaklana kara në gweblanan.^{p 8} Zep em hen kirekam em enlala tatete naban ëkara gwe-gwen, sap Bian Yesus mo lwa halzan hap denak angkam man tangan golek de gwe'an.

⁹ Aya-wal oso-wal, bahem enaka jakal gwibirida gwen. Ki em esa hen kareksa Alap onakon hla kul. Sap zi mo kareksa de klis gun hup de Zini in angkam lilikinnik zau'ura!^q

¹⁰ Aya-wal oso-wal, emki sap enlala gwibiridan– zini men zen orep Alap mo ola ayang nulzimmira gwëkke. Dekam desa man karek da gwibik, sap ahakon man Alap mo ola insa husus nei gwibik. Hwëna man ki sap kirekam neibirida gwëk, zen dekam hwëna dawemkam Biansa de blol gwe-gweblan naban tatetekam nyauk gwibik. Zep em hen zëno mae mo kim em lowehe gwen. ¹¹ Sap zen kirekam tatetekam nyauk gwibik, nen in zebe angkam desa enbirida gwe'an, “Zen ailya gwibinnik lowehe gwe'an.” Em mese ki hen Ayub hup de aïsili ësane

ⁿ5:3 Mat 6:19-21, Luk 12:15-21 ^o5:4 Ul 24:14-15

^p5:7 Luk 21:19, Gal 6:9 ^q5:9 Mat 7:1

gwe-gwek– in kim karek yala insa goltowekaye. Hen em mese ëtawa gwek: Bian aumwa hap zëbe hap dawemna mamkam golblaka, sap zen man dawemkam Biansa de blol gweblan naban tatem zauku. Bian Zen eiwa sërkam de kwasang-kwasangna. Zen zep em hen Ayub mo kim em ëgwë gwen.^r

**Mae hap de ol: Olsa de soson gul gwen hap,
bahem Alapsa ahaksa ngli maesa anakan gublun,
“Mese ki asa salblanda.”**

¹² Aya-wal oso-wal, ola an bol-zaun tanganna: Bian Alap mo bolesa de gollëwen hap bahem ere mo olsa de soson gun hup anakan mae ëgu-guk gwen, “Ngli naban kama naban asa hla la.” Auhu-kamana awe de aha banakare tol maesa de gubin niban hen bahem ëgu-guk gwen, “Zen mese ki asa hla tanda.” Ki Alap sa hwëna emsa husus gwibiridala. Diki soson gun srëmkam em anakare enkam ëgu gwen, “Ëe kië,” ahaksa “Homë.”^s

**Alapsa de banakare mae nakon
gu sone gweblan hap de ol:**

¹³ Zi de ebon mae onakon anakan ngalap gwenna, “Ëe an banakan asa gwër?”– dikire Alapsa gu sonebla tine gwek. Isrip-sri naban de gwëna, zen dikire Alapsa terya ban isrip-sri gwebla tine gwek.^t ¹⁴ Sang-sang naban de gwëna, zen dikire Kristen zi mo nol-nolaka gu sonebiridak– zen deka Bian Yesus mo bosekam zëbe hap Alapsa abe dak. Hen zen sa minyakkam Yesus mo bosekam dra dal.^u ¹⁵ Hen zen kim Alapsa de

^r5:11 Mat 5:12, Ayb 1:21-22, 2:10, 42:10-13, Mzm 103:8

^s5:12 Yesus man tawa tabirki, ngli naban kama naban de gu-guk gwizimdinni, zen man apde në'an– Alap mo bolesa de totoresanya gu gwibin nibanye. (Mat 5:33-37) Yahudi zini Alap mo bolesa de gollëwe gwen hap ngli naban kama naban nen guk gwizimk– zëre mae mo kalangsa dikim anakan soson gun hupye, “Amki asa hla la– ëe de syal gwibin srëmkamye.” Orya ol zini hwëna totore ol-gunsu de eiwa gun hup ki kirekam ëgu gwenan. Zen hen man kirekam karek gwe-gwenan, sap dekam hen san de Bian zëre mo bolesa de totoresanya gwibin kiye.

^t5:13 Kol 3:16

^u5:14 Orep minyak zaitunkum dra da gwibik. Minyakna in, yera minyak makan, asena dawemna. (Mrk 6:13)

taïbli'blan naban abe da'ak, Bian dekam sa zi sang-sangna insa dawem tala. Zen de kareknak de zaran nakon sang-sangna insa hlaunnu, Bian dekam sa zëno karek-karekna insa tap gulsublula.^v 16 Ëe in zebë emsa titi tabi'in: Ere mae mo karek-karekna emki Kristen bose wal obon ëkira-kla gwe-gwen, hen Alapsa de abe tankam enaka mas eibirida gwek– ekakim sang-sang nakon ësale gwe-gwek. Sap zi de Alap mo nwenak dam-dam enkam gwënna, zëno ol gu sonenna sosen tanganna. Alap man kire zi mo ol gu sonenna dokwak gul gwenda.^w

17 Elia nëban mae apdenak– zi tangan. Hwëna zen kim o de il tïn srëm hap enlala zon tasiblin naban Alapsa abe taka, hëndep kirekam zep lwak. Ona dekam hëndep il ti srëm gwe-gweka– tahunna dan-ahan, ahana ngirïn ngam sonnak mes zauk. 18 Etan kim abe taka, dekam zep etan il tika. Kamanak de otanena dekam zep etan ësaltilidak.^x

Aumwa hap de ol zïm-zïm:

19 Aya-wal oso-wal, emki ëenlala gwen: Ebon mae onakon de ahanik ora dam-dam nakon syal he'anam, hwëna ahanik de desa etan dam tasik sone'anam, 20 zen dekam zëno angna mes tïn hip de ora nakon tagal tasiblinnda. Zi de kirekam kareksa de gol gwen zisi dam tasinni, hwëna Alap dekam sa zëno nik mo karek-karekna beyakam jek-jak gulzimdi.^y

Zëwe en zausunun. Dawem kitak!
Yakobus onakon.

^v5:15 Ayatna awe man dam gwesinin: Totore sang-sangna hen ki– kareksa de gon srëmkamye. Hen ahakon eiwa zi mo karek-karek nakon. (Yoh 9:2-3, Mrk 16:18, Kis 28:8, Yak 1:6, 2Kor 12:7-10)

^w5:16 Ams 28:13, 1Yoh 1:9 ^x5:18 1Raj 17:1, 18:1, 18:41-45, Luk 4:25

^y5:20 Mat 18:15, Gal 6:1, 1Ptr 4:8